

Onderwijsgeschillen

Stichting *Onderwijsgeschillen*

Postbus 85191

3508 AD Utrecht

info@onderwijsgeschillen.nl

www.onderwijsgeschillen.nl

Landelijke Commissie voor Geschillen WMS

Wet medezeggenschap
op scholen

Jaarverslag 2009

Onderwijsgeschillen

Inhoudsopgave

1
2
3
4
5
6
7

Woord vooraf	1
Inleiding	2
Samenstelling van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS	3
De LCG WMS en de Stichting Onderwijsgeschillen	4
Bijeenkomsten van de Commissie: vergaderingen en studiedag	5
Mondelinge behandelingen ter zitting	6
De geschillen	7
1. Aantal en wijze van eindigen van geschillen	7
2. Soorten geschillen	8
3. Indieners van de geschillen	9
4. Onderwerpen van de geschillen	10
5. Overzicht van de uitspraken in 2009	12
6. Beroep bij de Ondernemingskamer tegen twee uitspraken van de Commissie	13
7. Onderzoek naar het effect van de uitspraken van de Commissie	13
8. Enkele bepalende overwegingen en beslissingen in de uitspraken	14
Samenvattingen van de uitspraken van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS	17
Colofon	24

Woord vooraf

Hierbij brengt de Commissie verslag uit van haar werkzaamheden in 2009. In het tweede jaar van haar bestaan heeft de Commissie een aantal richtinggevende stappen gezet. Allereerst heeft het secretariaat van de Commissie met ingang van 2009 definitief vorm gekregen bij Stichting *Onderwijsgeschillen*. Een jaar later kunnen we met tevredenheid constateren dat daarmee de toegankelijkheid van de Commissie en de coördinatie en ondersteuning van de werkzaamheden van de Commissie goed geregeld zijn.

We kijken terug op een jaar waarin het aantal geschillen waarin de Commissie uitspraak heeft gedaan, ongeveer hetzelfde is als het jaar daarvoor. Ook wat betreft de sectoren – primair en voortgezet onderwijs – zijn geen significante verschillen aan te wijzen. In dit verslag vindt u een toegelicht overzicht van de geschillen en de uitspraken.

Een van de bevoegdheden die de wet de Commissie geeft is het beproeven of een bemiddeling tot stand kan komen (art 32 lid 3 WMS). De Commissie kijkt vrijwel altijd of een bemiddelingspoging kans zou hebben, en wanneer zij die indruk heeft, probeert zij een bemiddelingsvoorstel te formuleren.

In dit jaarverslag kunt u lezen dat in één geschil een bemiddelingspoging is geslaagd. Bemiddeling blijkt niet zo eenvoudig. Partijen die bij de Commissie komen hebben een juridisch conflict, zeker, maar daaronder ligt vaak een emotioneel, een relationeel conflict. In die bredere context moet de Commissie haar werk doen, zij het dat de Commissie zich in haar uitspraken moet beperken tot de juridische kant van de zaak. Wij werken met mensen – dat maakt het ook zo mooi en boeiend – maar onze taak en bevoegdheid beperkt zich in de uitspraak tot het juridische.

Om inzicht te krijgen in het effect dat de uitspraken van de Commissie op het geschil of conflict en op de school hebben, is op verzoek van de Commissie opdracht gegeven aan een extern onderzoeksbureau om daarnaar onderzoek te doen.

De resultaten van het onderzoek worden in 2010 gepresenteerd. Over die resultaten en de wijze waarop de Commissie er lering uit trekt, hopen wij u in een volgende verslag te kunnen berichten.

Ten slotte wacht de Commissie met belangstelling op de uitslag van de beroepsprocedures bij de Ondernemingskamer tegen twee uitspraken van de Commissie. Actuele informatie daarover vindt u op www.onderwijsgeschillen.nl

Indien u wilt reageren op dit verslag, dan kunt u dit doen via info@onderwijsgeschillen.nl
Uw reactie zie ik met belangstelling tegemoet.

prof. mr. I.P. Asscher-Vonk
voorzitter

Inleiding

Voor alle scholen in Nederland gelden regels voor de medezeggenschap van ouders, leerlingen en personeel. Die regels zijn met ingang van 1 januari 2007 voor het funderend onderwijs neergelegd in de Wet medezeggenschap op scholen (WMS). Alle scholen voor primair en voortgezet onderwijs, de regionale expertisecentra en de centrale diensten zijn gehouden de WMS na te leven. De WMS bevat waarborgen voor de inbreng en de rol van ouders, leerlingen en personeel in de zaken die hen aangaan. De wet bracht voor de scholen nieuwe mogelijkheden om de medezeggenschap van ouders, leerlingen en personeel vorm te geven. Voorts biedt de wet garanties voor informatieverstrekking aan de medezeggenschapsorganen en is de positie van ouders en personeel versterkt. Uit het Eindrapport van het project WMS van mei 2009 blijkt dat meer dan 90% van de scholen de nieuwe mogelijkheden die de wet biedt heeft vertaald naar de eigen situatie. Medezeggenschap is een zaak van alle betrokkenen: schoolbestuur, leerlingen, ouders en personeel. Zij hebben elkaar nodig en staan voor hetzelfde belang: goed onderwijs voor de leerlingen. Dit neemt niet weg dat er tussen het bevoegd gezag en de medezeggenschap geschillen kunnen ontstaan. Die kunnen verband houden met minder goede onderlinge verhoudingen. Maar ook als de verhoudingen goed zijn, kan een verschil van mening of inzicht bestaan. Komt men er onderling niet uit en moet een knoop worden doorgehakt, dan kan men in een aantal gevallen naar de geschillencommissie, de LCG WMS. Met ingang van 1 januari 2008 zijn alle scholen in het primair en voortgezet onderwijs, de regionale expertisecentra en de centrale diensten, op basis van de wet aangesloten bij deze geschillencommissie.

Hierbij brengt de LCG WMS verslag uit over het kalenderjaar 2009.

Samenstelling van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS

De leden van de LCG WMS zijn op voordracht van de landelijke organisaties van bestuur, personeel, ouders en leerlingen in het onderwijs, benoemd door de minister van OCW. De voorzitters zijn door de minister benoemd op voordracht van de leden.

In het verslagjaar was de Commissie als volgt samengesteld:

prof. mr. I.P. Asscher-Vonk,	<i>voorzitter</i>
mr. H.C. Naves,	<i>plaatsvervangend voorzitter</i>
mr. W.J.J. Beurskens,	<i>lid, voorgedragen door de besturenorganisaties</i>
prof. mr. D. Mentink,	<i>lid voorgedragen door de personeelsvakorganisaties en ouder/leerlingenorganisaties</i>
drs. K.A. Kool,	<i>plaatsvervangend lid, voorgedragen door de besturenorganisaties</i>
mr. J.M. Vrakking,	<i>plaatsvervangend lid, voorgedragen door de personeelsvakorganisaties en ouder/leerlingenorganisaties</i>

De heer Naves heeft in 2009 aan de commissieleden en het bestuur van de Stichting Onderwijsgeschillen te kennen gegeven dat de functie van plaatsvervangend voorzitter van de Commissie niet langer te combineren is met zijn reguliere werkzaamheden als president van de rechtbank Breda.

In verband hiermee hebben de leden van de Commissie mevrouw mr. D.J.B. de Wolff voorgedragen voor benoeming als plaatsvervangend voorzitter van de Commissie.

Deze voordracht is door Stichting *Onderwijsgeschillen* aan de minister bekend gemaakt met het verzoek tot benoeming over te gaan. Ten tijde van de redactie van dit verslag was de Commissie nog in afwachting van het benoemingsbesluit van de minister.

De LCG WMS en de Stichting Onderwijsgeschillen

Met ingang van 1 januari 2009 is de instandhouding en de ondersteuning van de Commissie definitief vorm gegeven door onderbrenging van de Commissie bij de onafhankelijke Stichting *Onderwijsgeschillen* te Utrecht www.onderwijsgeschillen.nl

Deze Stichting heeft als doel de instandhouding en/of ondersteuning van alle geschillen-, arbitrage-, bezwaren-, beroeps- en klachtencommissies in het gehele onderwijs. Zij bundelt kennis en ervaring en is in staat in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen op het terrein van de diverse geschillenregelingen in het onderwijs.

De Stichting heeft een bureau dat zorg draagt voor de voortgang en de juridische en administratieve ondersteuning van de commissies. De LCG WMS beschikt op deze wijze over een onafhankelijk, professioneel en laagdrempelig secretariaat dat voor geschilpartijen en andere belanghebbenden goed bereikbaar is.

Het Dagelijks Bestuur van de Stichting *Onderwijsgeschillen* bestaat uit:

J.G. Timmersma,	<i>voorzitter</i>
D. Schipper,	<i>secretaris</i>
R.W.H. de Koning,	<i>penningmeester</i>
drs. Th. Hooghiemstra,	<i>lid</i>

Directeur van Stichting *Onderwijsgeschillen*, tevens ambtelijk secretaris van de LCG WMS, is mr. H.E. Mertens.

Bijeenkomsten van de Commissie: vergaderingen en studiedag

Vergadering en periodiek overleg

In 2009 heeft één voltallige bijeenkomst van de Commissie plaatsgevonden om de voortgang en de algemene gang van zaken te bespreken.

Voorts heeft periodiek overleg plaatsgevonden tussen de voorzitter van de LCG WMS en de voorzitter en directeur van de Stichting *Onderwijsgeschillen*.

Studiedag medezeggenschap

In het kader van verbreding en verdieping van kennis en de uitwisseling van ervaring, heeft de LCG WMS op 15 mei 2009 tezamen met de Stichting *Onderwijsgeschillen* een studiedag rond medezeggenschap gehouden. De studiedag stond open voor genodigden van commissies, organisaties in het onderwijs, en vertegenwoordigers van OCW, waaronder de Inspectie. Tijdens deze studiedag zijn de volgende thema's behandeld:

- Onderweg met de WMS, inleiding door mr. F. Brekelmans, AOb.
Gesproken is over de medezeggenschapsregelingen in de verschillende onderwijssectoren en de positionering van de LCG WMS als één commissie voor alle geschillen in het primair en voortgezet onderwijs.
- In de schaduw van de LCG WMS, inleiding door mr. T. Storimans, onderwijsinspecteur.
Deze lezing behandelde de rol van de Inspectie bij het versterken van de waarborgfunctie van de medezeggenschap, de taken van de vertrouwensinspecteurs en het toezicht op de naleving van de WMS
- De WMS in het zonlicht van good governance, inleiding door prof. mr. D. Mentink, emeritus hoogleraar onderwijsrecht en lid van de LCG WMS.
Deze lezing benadrukte de medezeggenschap als hoeksteen van 'goed onderwijsbestuur' in relatie tot het wetsvoorstel Goed bestuur, de positie van docenten en ouders en de verticale verantwoording naar de overheid.

Mondelinge behandelingen ter zitting

De Commissie voert het beleid om de geschillen die aan haar worden voorgelegd mondeling te behandelen op een zitting waarvoor de geschilpartijen worden uitgenodigd. Ook al lijkt een geschil aan de hand van de ingediende stukken eenvoudig en op voorhand weinig - al dan niet juridische - vragen op te roepen, de praktijk wijst uit dat een mondelinge behandeling meerwaarde heeft. Door partijen te horen krijgt de Commissie vaak een juister beeld van de school en van het feitencomplex dat aan het geschil ten grondslag ligt. Ook de verhoudingen tussen partijen, zoals die ter zitting naar voren komen, dragen ertoe bij dat de Commissie meer inzicht krijgt in de kern van het geschil dat partijen verdeeld houdt. Al deze zaken zijn van belang voor het oordeel van de Commissie. Het oordeel kan immers slechts juist en passend zijn als het aansluit op het geschil zoals dat tussen partijen speelt. Daarbij komt dat de Commissie, naast het oordeel, partijen mondeling of schriftelijk aanbevelingen kan geven die ertoe kunnen bijdragen dat zaken op school beter lopen, verhoudingen verbeteren of geschillen worden voorkomen.

Ieder geschil wordt behandeld door een Commissie die bestaat uit 3 personen: een voorzitter, een lid voorgedragen door de landelijke besturenorganisaties en een lid voorgedragen door de personeelsvakorganisaties en de ouder/leerlingenorganisaties.

De zittingen vonden alle plaats te Utrecht, op de volgende data:

15 januari 2009	(1 geschil)
12 februari 2009	(2 geschillen)
16 maart 2009	(2 geschillen)
19 mei 2009	(1 geschil)
11 juni 2009	(2 geschillen)
23 juni 2009	(2 geschillen)
15 september 2009	(2 geschillen)
8 oktober 2009	(2 geschillen)
16 oktober 2009	(2 geschillen)

De geschillen

1. Aantal en wijze van eindigen van geschillen

In 2009 waren in totaal 23 geschillen bij de Commissie aanhangig. Een aantal daarvan betrof zogenoemde 'meervoudige zaken': in één verzoekschrift werden meerdere vragen aan de Commissie voorgelegd die elk afzonderlijk als een geschil zouden kunnen worden aangemerkt. Uit het oogpunt van efficiency heeft de Commissie ervoor gekozen om dergelijke geschillen die in één verzoekschrift aan de Commissie werden voorgelegd, aan te merken als 1 geschil. Het betekent dat het complex aan vragen op één zitting is behandeld en in 1 uitspraak is afgedaan.

7 van de 23 geschillen zijn ingediend in 2008 en waren op 31 december 2008 nog niet afgehandeld.

Geschillen kunnen eindigen door een uitspraak van de Commissie, door bemiddeling door de Commissie of door intrekking door de partij die het geschil heeft aangemeld.

Totaal aantal geschillen in 2009:	23
ingetrokken vóór de zitting	4
behandeld op zitting in 2008 met uitspraak in 2009	1
behandeld op zitting in 2009 met uitspraak in 2009	15
behandeld op zitting in 2009 en bemiddeld in 2009	1
hangende geschillen op 31-12-2009	2

Bemiddeling

De Commissie onderzoekt ter zitting steeds of het mogelijk is om partijen alsnog tot elkaar te brengen. Zij doet dit omdat een oplossing die partijen met medewerking van de Commissie zelf bereiken kan bijdragen aan de goede verhoudingen tussen partijen. Gebleken is dat slechts zelden bemiddeling door de Commissie slaagt. In 2009 is slechts 1 geschil geëindigd door bemiddeling van de Commissie nadat een zitting gehouden was. Dat is weinig. Daarvoor zijn twee redenen te noemen. Allereerst betreft het overgrote gedeelte van de geschillen die ter zitting behandeld zijn, interpretatiegeschillen waarbij aan de Commissie de vraag wordt voorgelegd hoe een bepaalde tekst uit de WMS, het medezeggenschapsstatuut of het medezeggenschapsreglement moet worden uitgelegd in relatie tot een situatie die zich op school voordoet. Meestal gaat het dan om de vraag of de (G)MR of een geleding of het ouder- of leerlingdeel al dan niet adviesrecht of instemmingsrecht heeft in een zaak waarover het bestuur een besluit neemt of wenst te nemen. In een dergelijk geschil over de uitleg van een tekst valt niet veel te bemiddelen: een tekst moet in de ene of de andere zin worden uitgelegd en een uitspraak van de Commissie is daarvoor de meest bruikbare oplossing. Met de uitspraak in de hand hebben partijen een duidelijk antwoord waarmee zij weer verder kunnen.

Een tweede reden waarom bemiddeling in geschillen niet vaak tot de oplossing leidt, is dat geschillen zelden of nooit 'rauwelijks' aan de Commissie worden voorgelegd, zo is haar ervaring. Meestal hebben partijen al een traject van overleg achter de rug waarbij niet zelden deskundige bijstand aanwezig was. Dat heeft er vaak al toe geleid dat een besluit door het bevoegd gezag is aangepast of dat de standpunten van partijen volledig uitonderhandeld zijn. In zo een situatie zien

partijen geen heil meer in bemiddeling en willen zij een klip en klare uitspraak van de Commissie waarin de knoop wordt doorgehakt. Bemiddeling zonder medewerking van partijen is niet mogelijk; een uitspraak van de Commissie is dan de enige adequate oplossing voor partijen.

Intrekking van het geschil

De partij die het geschil heeft aangemeld, kan dit geschil ook weer intrekken. Intrekking van het geschil betekent meestal dat de partijen hangende de procedure voor de Commissie tot elkaar gekomen zijn en geen prijs meer stellen op een uitspraak. Wordt het geschil ingetrokken op een moment nadat de verwerende partij al schriftelijk verweer heeft ingediend, dan moet de Commissie akkoord gaan met de intrekking van het geschil. Dit staat in artikel 11 lid 2 van het reglement van de Commissie. De reden daarvan is dat de verweerder ook belang kan hebben bij behandeling van het geschil. Dat belang wordt dan door de Commissie meegewogen bij haar beslissing om al dan niet in te stemmen met de intrekking.

In 2009 is het voorgekomen dat het bevoegd gezag eerst ter zitting aangaf het geschil in te willen trekken; de MR gaf daarop te kennen dat hij prijs stelde op behandeling van het geschil. De Commissie heeft besloten niet in te stemmen met de intrekking van het geschil waarna de zitting is voortgezet en de Commissie uitspraak heeft gedaan.

2. Soorten geschillen

Artikel 31 van de WMS geeft aan dat de Commissie de volgende soorten geschillen kan behandelen:

- instemmingsgeschillen
- adviesgeschillen
- geschillen over het onthouden van instemming aan het medezeggenschapsstatuut en het medezeggenschapsreglement
- interpretatiegeschillen
- overige geschillen voor zover het medezeggenschapsreglement daarin voorziet

De 23 geschillen die in 2009 hangende waren zijn naar soort als volgt verdeeld:

Soorten geschillen 2009		Primair onderwijs	Voortgezet onderwijs
Instemmingsgeschillen	10	2	8
Adviesgeschil	1		1
Interpretatiegeschillen	12	7	5
Totaal	23	9	14

3. Indieners van de geschillen

Afhankelijk van de aard van het geschil, kan een geschil door het bevoegd gezag, de (G)MR of een geleding, een ouderdeel, een leerlingdeel, een deelraad, een themaraad en een groepsmedezeggenschapsraad worden ingediend.

Instemmingsgeschillen kunnen alleen door het bevoegd gezag worden ingediend; adviesgeschillen alleen door een medezeggenschapsorgaan terwijl interpretatiegeschillen zowel door het bevoegd gezag als door een medezeggenschapsorgaan kunnen worden ingediend.

De geschillen die in 2009 bij de Commissie aanhangig waren zijn ingediend:

Ingediend door	Instemmingsgeschil	Adviesgeschil	Interpretatiegeschil
Bevoegd gezag	10		3
GMR			3
MR			4
Deelraad		1	
Personeelsgeleding			1
Ouderdeel van de deelraad			1
Totaal	10	1	12

4. Onderwerpen van de geschillen

Uit het primair onderwijs:

Instemmingsgeskil

met de PGMR

- over het taakbeleid en de lunchpauzetijd

met de PMR

- over het taakbeleid (geschil is ingetrokken)
-

Interpretatiegeskil

met de GMR

- over de bevoegdheid van de GMR dan wel de MR ten aanzien van het zorgplan van een samenwerkingsverband
- over de bevoegdheid van de GMR ten aanzien van de benoeming van centraal directeuren en de uitbreiding van het College van Bestuur

met de MR

- over de bevoegdheid van de MR dan wel de GMR ten aanzien van een wijziging van de directeursfunctie en ten aanzien van de toedeling van de middelen over de diverse scholen van het bevoegd gezag
- over de betekenis van het instemmingsrecht van de oudergeleding ten aanzien van de vaststelling van de schoolgids

met 2 MR-en

- over de bevoegdheid van de MR-en dan wel de GMR ten aanzien van de harmonisatie van het functiehuis en over de bevoegdheid van de MR ten aanzien van de schorsing en het ontslag van de directeur.

met de PMR

- over de bevoegdheid van de MR ten aanzien van de benoeming van de directeur
-

Uit het voortgezet onderwijs:

Instemmingsgeschil

met de PGMR

- over het taakbeleid/trekkingsrecht (geschil hangend op 31-12-2009)

met de MR

- over bestuurlijke samenwerking (geschil is ingetrokken)
- over fusie (geschil is door de Commissie bemiddeld)

met de PMR

- over de functiebeschrijving van de voorzitter van het College van Bestuur (geschil is ingetrokken)
 - over de taakbelasting
 - over de regeling van het aanstellingsbeleid voor de schoolleiding
 - over de samenstelling van de formatie
 - over het meerjarenformatieplan (geschil hangend op 31-12-2009)
-

Adviesgeschil

met de deelraad

- over de begroting 2009 (geschil is ingetrokken)
-

Interpretatiegeschil

met de GMR

- over de bevoegdheid van de PMR ten aanzien van de inkrimping van de directieformatie en de benoeming van een conrector tot rector
- over de termijn voor het geven of weigeren van instemming

met de MR

- over de vormgeving van de medezeggenschap met beperking van het actief kiesrecht, over de bevoegdheid van de GMR ten aanzien van het medezeggenschapsstatuut en over het begrip schoolleiding in de WMS
- over de bevoegdheid van de MR dan wel de GMR ten aanzien van de fusie tussen 2 scholen van het bevoegd gezag en de herschikking van het onderwijsaanbod van het bevoegd gezag

met de oudergeleding van de MR

- over het begrip onderwijstijd

met het onderdeel van een deelraad

- over de bevoegdheid van het onderdeel ten aanzien van de verhoging van de ouderbijdrage.
-

5. Overzicht van de uitspraken in 2009

De Commissie heeft in 2009 uitspraak gedaan in:

- 1 instemmingsgeschil uit het primair onderwijs
- 3 instemmingsgeschillen uit het voortgezet onderwijs
- 6 interpretatiegeschillen uit het primair onderwijs
- 6 interpretatiegeschillen uit het voortgezet onderwijs

Vergelijking met 2008

- 2 instemmingsgeschillen uit het primair onderwijs
- 2 instemmingsgeschillen uit het voortgezet onderwijs
- 5 interpretatiegeschillen uit het primair onderwijs
- 6 interpretatiegeschillen uit het voortgezet onderwijs

Indiener	Soort geschil	Onderwerp	Uitspraak
MR	Interpretatiegeschil PO	art. 12 lid 1 onder b dan wel art. 11 onder i WMS (harmonisatie functiehuis en ontslag directeur) en art. 28 lid 2 WMS (kosten MR)	07-01-2009
Bevoegd gezag	Instemmingsgeschil VO	art.12 lid 1 onder h WMS (samenstelling van de formatie)	11-03-2009
MR	Interpretatiegeschil VO	art. 16 lid 1 (aangelegenheden van gemeenschappelijk belang)	11-03-2009
Bevoegd gezag	Interpretatiegeschil PO	art. 13 onder g WMS (schoolgids)	01-04-2009
MR	Interpretatiegeschil VO	art. 4 lid 3, art. 21 lid 2 en art. 2 jo 11 onder h WMS (vormgeving medezeggenschap, actief kiesrecht, bevoegdheid t.a.v. medezeggenschapsstatuut en begrip schoolleiding).	16-04-2009
Bevoegd gezag	Interpretatiegeschil SVO	art. 13 onder h WMS (lestijdenrooster en begrip onderwijstijd)	23-06-2009
Bevoegd gezag	Instemmingsgeschil VO	art. 12 lid 1 onder o WMS (regeling aanstellingsbeleid)	26-06-2009
Bevoegd gezag	Instemmingsgeschil SPO	artikel 12 onder f en h WMS (arbeids- en rusttijden en taakbeleid)	02-07-2009
GMR	Interpretatiegeschil VO	art. 24 lid 1 onder g WMS (termijn voor verlenen van instemming)	01-10-2009
MR	Interpretatiegeschil PO	art. 16 WMS (bevoegdheid GMR t.a.v. directeursfunctie toedeling van middelen aan scholen)	02-10-2009
Bevoegd gezag	Instemmingsgeschil I VO	art. 12 lid 1 onder h WMS (bevoegdheid PGMR t.a.v. taakbeleid van gemeenschappelijk belang)	14-10-2009
GMR	Interpretatiegeschil VO	art. 11 onder i en h, art. 12 onder b WMS (bevoegdheid PMR t.a.v. ontwikkelingen taakverdeling schoolleiding, samenstelling formatie)	19-10-2009
PMR	Interpretatiegeschil PO	art. 11 onder h en art. 17 WMS (bevoegdheid MR t.a.v. benoeming directeur)	19-11-2009
GMR	Interpretatiegeschil PO	art. 16 lid 2 onder c en lid 3 (bevoegdheid GMR bij benoeming bovenschools directeur en uitbreiding College van Bestuur)	30-11-2009
Bevoegd gezag	Interpretatiegeschil PO	art. 10 onder b WMS en art. 16 lid 1 WMS (bevoegdheid MR of GMR t.a.v. het zorgplan samenwerkingsverband)	07-12-2009
Ouderdeel deelraad	Interpretatiegeschil VO	art. 14 lid 2 onder c en d WMS (bevoegdheid ouderdeel t.a.v. bestemming van middelen van ouders/leerlingen)	07-12-2009

6. Beroep bij de Ondernemingskamer tegen twee uitspraken van de Commissie

De WMS bepaalt dat tegen de uitspraak van de Commissie beroep open staat bij de Ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam. Het beroep kan worden ingesteld door het bevoegd gezag en het medezeggenschapsorgaan dat partij was bij het geschil waarin de Commissie uitspraak heeft gedaan. Het beroep moet worden ingesteld binnen een termijn van een maand nadat de partij van de uitspraak op de hoogte is gesteld.

Omdat de beroepstermijn tijdens de schoolvakanties doorloopt, voert de Commissie het beleid om uitspraken niet tijdens de schoolvakanties aan partijen te verzenden.

In 2009 is tegen twee uitspraken van de Commissie beroep ingesteld bij de Ondernemingskamer.

- Het eerste beroep is ingesteld tegen de uitspraak van 16 april 2009 inzake 08.023/104010. Het beroep is gericht tegen het oordeel van de Commissie dat artikel 4 lid 3 WMS inhoudt dat de leden van de GMR rechtstreeks door de leden van de afzonderlijke medezeggenschapsraden worden gekozen. De mondelinge behandeling van het beroep vond plaats op 18 juni 2009. Ten tijde van de redactie van dit jaarverslag had de Ondernemingskamer nog geen beschikking gegeven.
- Het tweede beroep is ingesteld tegen de uitspraak van 1 oktober 2009 inzake 104148. In deze uitspraak heeft de Commissie geoordeeld dat het uitblijven van een reactie van (een geleding van) de (G)MR binnen de termijn die in het reglement geldt voor het geven van instemming, niet kan worden aangemerkt als een besluit tot instemming, ook niet als dit wel zo in het reglement is opgenomen. De zitting van de Ondernemingskamer in dit beroep heeft op 18 februari 2010 plaatsgevonden. Ook in dit beroep was ten tijde van de redactie van dit jaarverslag nog geen beschikking gegeven.

Zodra de beschikkingen van de Ondernemingskamer bekend zijn, worden deze gepubliceerd op www.onderwijsgeschillen.nl

7. Onderzoek naar het effect van de uitspraken van de Commissie

Tegen de achtergrond van het streven van Stichting *Onderwijsgeschillen* in het onderwijsveld een platform te zijn voor discussie en verdieping, heeft Stichting *Onderwijsgeschillen* in 2009 in overleg met de LCG WMS opdracht gegeven aan een extern onderzoeker om onderzoek te doen naar de effecten van de uitspraken van de Commissie op (het functioneren van) de medezeggenschap en de schoolorganisatie en de wijze waarop de Commissie waar mogelijk lering kan trekken uit de effecten voor toekomstige uitspraken. Het onderzoek betreft zowel het directe effect van de uitspraak op de afhandeling van het geschil tussen het bevoegd gezag en het medezeggenschapsorgaan als het indirecte effect van doorwerking op de verhoudingen tussen partijen en beïnvloeding van de schoolorganisatie in meer brede zin.

Het onderzoeksrapport wordt in het voorjaar 2010 verwacht.

Mededelingen over het rapport en over eventuele acties die daaruit voort zullen vloeien, zullen geplaatst worden op www.onderwijsgeschillen.nl

8. Enkele bepalende overwegingen en beslissingen in de uitspraken

In het jaarverslag 2008 is een aantal overwegingen en beslissingen uit uitspraken van de Commissie opgenomen die van belang zijn voor andere gevallen dan die tot de geschillen hebben geleid. Het gaat om principiële lijnen die verder reiken dan het geval waarover de Commissie uitspraak deed.

Ook de uitspraken van 2009 geven aanleiding tot aparte vermelding van enkele algemene lijnen waar schoolbesturen en medezeggenschapsorganen hun voordeel mee kunnen doen.

1. *Het adviesrecht van de MR ten aanzien van de benoeming en het ontslag van de directeur (artikel 11 onder h WMS)*

De benoeming en het ontslag van de directeur heeft reeds een aantal malen gespeeld in geschillen voor de Commissie. In 2008 heeft de Commissie uitgesproken dat het adviesrecht van de MR ten aanzien van besluiten tot de aanstelling en het ontslag van de schoolleiding niet het beleid maar het concrete besluit tot aanstelling of ontslag van een schoolleider betreft. Eveneens in 2008 heeft de Commissie geoordeeld dat het besluit van het bevoegd gezag tot het doen van een verzoek aan de kantonrechter tot ontbinding van de arbeidsovereenkomst van de schoolleider ook onder het adviesrecht van de MR als bedoeld artikel 11 onder h WMS valt.

In 2009 heeft de Commissie de jurisprudentie met betrekking tot de benoeming en het ontslag van de directeur verder uitgebreid.

a. *Schorsing van de directeur valt niet onder het adviesrecht van de MR; het ontslag valt er wel onder, ook als het bevoegd gezag een geheimhoudingsplicht heeft*

Het besluit om de directeur te schorsen valt niet onder het adviesrecht ten aanzien van ontslag van de directeur. Maar een formeel ontslagbesluit van het bevoegd gezag valt daar wel onder, ook als het bevoegd gezag stelt dat er sprake was van een vrijwillig karakter van het ontslag en het bevoegd gezag een geheimhoudingsplicht op zich had genomen.

Uitspraak d.d. 7 januari 2009 inzake 08.021

b. *Participatie van de MR in de wervings- en selectieprocedure voor de directeur staat niet op gespannen voet met het adviesrecht van de MR t.a.v. de benoeming van de schoolleider*

De participatie van de MR in de selectieprocedure betreft de hele procedure van werving en selectie inclusief de samenstelling van de benoemingsadviescommissie; het adviesrecht van de MR betreft een concreet voorstel van het bevoegd gezag over een te benoemen persoon. Het zijn twee aangelegenheden die niet op één lijn te brengen zijn.

Uitspraak d.d. 26 juni 2009 inzake 104176

c. *Benoeming van een conrector tot rector valt onder "aanstelling van de schoolleiding" als bedoeld in artikel 11 onder h WMS*

De benoeming van de rector valt onder de medezeggenschapsaangelegenheid "aanstelling van de schoolleiding". De conrector was reeds lid van de schoolleiding maar de functie van rector is een wezenlijk andere dan de functie van conrector.

Uitspraak d.d. 19 oktober 2009 inzake 104227

d. De tijdelijke benoeming van een gedetacheerd directeur valt onder het adviesrecht van de MR

De tekst van de WMS en de parlementaire behandeling geven geen argumenten een constructie op detacheringbasis buiten het bereik van het adviesrecht van de MR te plaatsen.
Uitspraak d.d. 19 november 2009 inzake 104268

2. Het adviesrecht van de GMR ten aanzien van aanstelling of ontslag van "personeel dat is belast met managementtaken" (artikel 16 lid 2 onder c WMS).

a. De GMR heeft geen adviesrecht ten aanzien van de aanstelling en het ontslag van de leden van het College van Bestuur

Leden van het College van Bestuur vallen niet onder het begrip personeel dat in artikel 1 onder i WMS is gedefinieerd. Dit betekent dat het adviesrecht van de GMR ten aanzien van de aanstelling of ontslag van "personeel dat is belast met managementtaken" (artikel 16 lid 2 onder c WMS) zich niet uitstrekt tot de leden van het College van Bestuur.
Uitspraak d.d. 30 november 2009 inzake 104240

b. De GMR heeft altijd adviesrecht ten aanzien van de aanstelling en het ontslag van personeel met managementtaken

Artikel 16 lid 2 WMS biedt geen ruimte voor een andere uitleg dan dat het adviesrecht van de GMR ten aanzien van de aanstelling en het ontslag van personeel dat belast is met managementtaken geldt, ook wanneer dit niet voor de meerderheid van de scholen van het bevoegd gezag van belang is.
Uitspraak d.d. 30 november 2009

3. De zorgplicht rond het adviesrecht (artikel 17 WMS)

Ook als het adviesplichtig besluit reeds is genomen, gelden de voorschriften van artikel 17 WMS. De voorschriften van artikel 17 WMS, ten aanzien van de zorgplicht van het bevoegd gezag indien een besluit om advies moet worden voorgelegd, gelden ook wanneer het bevoegd gezag in afwijking van de WMS ten tijde van de adviesaanvraag reeds een besluit heeft genomen.
Uitspraak d.d. 19 november 2009 inzake 104268

4. Het begrip "onderwijstijd" (artikel 13 onder h WMS)

Voor het begrip "onderwijstijd" gelden de criteria ter voldoening van de urennorm in het VO. De Commissie sluit voor het begrip "onderwijstijd" aan bij de bewoordingen van de brief van de minister en de staatssecretaris van OCW van 7 september 2006 (TK 2005-2006, 27451, nr. 60): het moet gaan om begeleid onderwijs, het onderwijs moet deel uitmaken van het door de school geplande en voor alle leerlingen van een bepaalde stroom verplichte onderwijsprogramma en het onderwijs moet onder verantwoordelijkheid van een leraar worden verzorgd, die op grond van de wet met die werkzaamheden mag worden belast. Activiteiten die aan die criteria voldoen, kunnen worden gerekend tot de onderwijstijd.
Uitspraak 23 juni 2009 inzake 104123

*5. De bevoegdheid van het ouderdeel voor het indienen van interpretatiegeschillen
(artikel 37 WMS)*

Sedert de inwerkingtreding van de WMS per 1 januari 2008 kunnen niet alleen MR-en maar ook geledingen in de MR en deelraden een interpretatiegeschil aan de Commissie voorleggen. De Commissie heeft een aantal uitspraken gedaan over die bevoegdheid van een geleding. In haar uitspraak van 10 juli 2008 inzake geschil 08.014 heeft de Commissie geoordeeld dat een geleding van de MR een interpretatiegeschil aan de Commissie kan voorleggen, ook als die interpretatie betrekking heeft op een vraag over de bevoegdheid van de MR en de MR niet zelf een zodanig geschil aan de Commissie voorlegt.

In haar uitspraak van 12 juni 2008 inzake 08.15 oordeelde de Commissie dat ook het leerlingdeel in de MR zelfstandig een interpretatiegeschil aan de Commissie voor kan leggen, met name als het verschil van mening de uitoefening van de zelfstandige instemmingbevoegdheden in de MR en de GMR als achtergrond heeft.

De Commissie heeft deze lijn verder uitgewerkt ten aanzien van de bevoegdheid van het ouderdeel van een deelraad.

Ook het ouderdeel van een deelraad kan een interpretatiegeschil indienen

Het ouderdeel van de deelraad van een VO-school had aan de Commissie een interpretatiegeschil voorgelegd met betrekking tot zijn zelfstandige instemmingsbevoegdheid ten aanzien van de bestemming van de ouderbijdragen (artikel 14 lid 2 onder c WMS). De Commissie achtte het ouderdeel ontvankelijk in zijn verzoek.

Uitspraak d.d. 7 december 2009 inzake 104276

Samenvattingen van de uitspraken van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS (LCG WMS).

7

LCG WMS 104276 uitspraak d.d. 07-12-2009

Interpretatiegeschil VO - artikel 14 lid 2 onder c en d WMS (bestemming middelen die van ouders/leerlingen gevraagd worden)

Een interpretatiegeschil met het ouderdeel van een deelraad. Het bevoegd gezag verhoogt jaarlijks de schoolspecifieke ouderbijdragen op een school voor internationaal onderwijs, zonder dit voor te leggen aan het ouderdeel van de deelraad. Zowel de oudergeleding van de MR als het ouderdeel van een deelraad is op grond van de WMS bevoegd een geschil aan de Commissie voor te leggen. Ingevolge artikel 27 lid 2 WVO zijn er twee soorten geldelijke bijdragen van ouders mogelijk: de bijdrage die bij of krachtens wet geregeld is en de vrijwillige bijdrage. Alleen voor de vrijwillige bijdrage geldt dat de toelating van de leerling daarvan niet afhankelijk gesteld kan worden. De in het geding zijnde Schoolfee is voor ouders verplicht en wordt aangegaan bij overeenkomst vóór toelating op de school. Dit vindt voor deze school zijn basis in artikel 73 WVO. Aldus dient de Schoolfee te worden aangemerkt als een bijdrage, meer bepaald een cursusgeld, waarvoor een wettelijke verplichting bestaat, welke in artikel 14 lid 2 onder c WMS is uitgezonderd van het instemmingsrecht.

LCG WMS 104312 uitspraak d.d. 07-12-2009

Interpretatiegeschil PO - artikel 10 onder b en artikel 16 lid 1 WMS (bevoegdheid MR of GMR zorgplan samenwerkingsverband)

Het bevoegd gezag neemt met twee, respectievelijk vier scholen deel aan twee samenwerkingsverbanden. De overige scholen van het bevoegd gezag vormen tezamen een samenwerkingsverband. Het bevoegd gezag en de GMR verschillen van mening over de vraag of aan de GMR of aan de MR'en instemmingsrecht toekomt ten aanzien van de zorgplannen van de samenwerkingsverbanden. Uit de bewoordingen van artikel 16 lid 1 WMS blijkt dat de aard van de desbetreffende aangelegenheid kan bewerkstelligen dat de GMR bevoegd is, ook indien ogenschijnlijk minder dan de helft van de onder het bevoegd gezag vallende scholen direct bij de aangelegenheid betrokken is. In het onderhavige geval heeft de GMR niet aannemelijk gemaakt dat het vaststellen van de zorgplannen van de twee samenwerkingsverbanden naar zijn aard een aangelegenheid is, die van gemeenschappelijk belang is voor alle of voor de meerderheid van de scholen van het bevoegd gezag.

LCG WMS 104240 uitspraak d.d. 30-11-2009

Interpretatiegeschil PO - artikel 16 lid 2 onder c en lid 3 (bevoegdheid GMR bij benoeming bovenschools directeur en uitbreiding College van Bestuur)

De GMR heeft een interpretatiegeschil ingediend over de vraag welke rol voor de GMR is weggelegd bij de benoeming van centraal directeurs en bij de uitbreiding van het College van Bestuur met één lid. Uit de aanhef van artikel 16 lid 2 WMS blijkt dat de GMR over bevoegdheden beschikt naast de in artikel 16 lid 1 WMS genoemde bevoegdheid. Deze wettekst biedt naar het oordeel van de Commissie geen ruimte voor een andere uitleg dan dat het adviesrecht van de GMR ten aanzien van de aanstelling en het ontslag van personeel dat belast is met managementtaken geldt, ook wanneer dit niet voor de meerderheid van de scholen van het bevoegd gezag van belang is. De leden van het College van Bestuur vallen niet onder het begrip personeel dat in artikel 1 onder i WMS is gedefinieerd. Dit betekent dat het begrip "personeel" in artikel 16 lid 2 onder c en lid 3 WMS niet mede omvat de leden van het College van Bestuur. Het besluit tot uitbreiding van het College van Bestuur valt onder het meerjarig financieel beleid waarvoor de MR adviesrecht heeft op grond van artikel 16 lid 2 onder a WMS.

LCG WMS 104268 uitspraak d.d. 19-11-2009

Interpretatiegeschil PO - artikel 11 onder h (benoeming directeur) en artikel 17 WMS

Het bevoegd gezag heeft zonder voorafgaand advies van de MR een directeur benoemd voor één jaar op basis van detachering. Volgens de MR is het besluit adviesplichtig en moeten de

verplichtingen van artikel 17 WMS worden nageleefd. Hangende het geschil voor de Commissie, zijn partijen het erover eens dat het adviesrecht van de MR ten aanzien van de aanstelling van de schoolleiding (art. 11 onder h WMS) zich mede uitstrekt over een tijdelijke aanstelling, ook als deze op detachingsbasis plaatsvindt. Naar het oordeel van de Commissie is deze zienswijze juist: wettelijke en parlementaire behandeling geven geen argumenten een constructie op detachingsbasis buiten het bereik van het adviesrecht te plaatsen. Voor het concrete geval betekent dit dat bij de adviesaanvraag van het bevoegd gezag ten aanzien van de tijdelijke benoeming van de directeur artikel 17 WMS in zijn geheel dient te worden nageleefd. Partijen verschillen nog wel van mening over de gevolgen die aan deze interpretatie dienen te worden verbonden nu de benoeming ten tijde van de adviesaanvraag reeds had plaatsgevonden. De Commissie oordeelt dat niet valt in te zien waarom de voorschriften van artikel 17 WMS geen gelding meer zouden hebben indien het bevoegd gezag in afwijking van de WMS ten tijde van de adviesaanvraag reeds een besluit heeft genomen. Ten overvloede wijst de Commissie er op dat een eventuele vordering van de MR tot naleving door het bevoegd gezag van de verplichtingen jegens de MR is geregeld in artikel 36 WMS.

LCG WMS 104227 uitspraak d.d. 19 oktober 2009

Interpretatiegeschil VO - artikel 11 onder i, artikel 11 onder h, artikel 12 onder b WMS (concrete taakverdeling schoolleiding, samenstelling formatie, aanstelling en ontslag schoolleiding)

Na het vertrek van de rector heeft het bevoegd gezag één van de twee conrectoren benoemd tot rector. De vrijgevallen functie van conrector wordt niet meer vervuld. In geschil is welke bevoegdheid de (P)MR ten aanzien van deze beslissingen toekomt. De Commissie overweegt dat door de inkrimping van de schoolleiding een herschikking van taken dient plaats te vinden. Dit komt neer op een wijziging van de concrete taakverdeling binnen de schoolleiding en op een wijziging van het managementstatuut, waarvoor de MR op grond van het medezeggenschapsreglement adviesbevoegdheid heeft. De inkrimping van de directieformatie is ook een wijziging van de samenstelling van de formatie waarvoor de (P)MR instemmingsrecht heeft. Voorts valt de benoeming van de rector onder de aangelegenheid 'aanstelling van de schoolleiding' waarvoor de PMR op grond van het medezeggenschapsreglement instemmingsrecht heeft. Weliswaar was de benoemde rector voorheen reeds lid van de schoolleiding maar de functie van rector is een wezenlijk andere dan de functie van conrector. Overgang van functie kan volgens de CAO VO niet anders plaatsvinden dan door ontslag uit de oude functie en benoeming in de nieuwe functie en de benoeming is niet louter formatief maar ook rechtspositioneel.

LCG WMS uitspraak d.d. 14 oktober 2009

104238 - Instemmingsgeschil PMR taakbelasting VO - artikel 16 WMS (bevoegdheid GMR)

Instemmingsgeschil met de PMR van een school over een voorgenomen maatregel tot werkdrukvermindering die onderdeel is van een voorgestelde rechtspositieregeling voor het personeel van alle onder het bevoegd gezag ressorterende scholen. Op grond van artikel 16 lid 1 WMS treedt de PGMR in de plaats van de PMR indien het een aangelegenheid betreft die van gemeenschappelijk belang is voor alle scholen of voor de meerderheid van de scholen van het bevoegd gezag. Dit betekent dat de PGMR ter zake van het instemmingsrecht ten aanzien van de voorgestelde maatregel tot werkdrukverlaging in de plaats treedt van de PMR en van de scholen van het bevoegd gezag. Derhalve is niet de PMR maar de PGMR bevoegd tot het uitoefenen van het instemmingsrecht. Nu het instemmingsrecht terzake toekomt aan de PGMR kan het bevoegd gezag geen instemmingsgeschil met de PMR hebben. Dientengevolge kan het bevoegd gezag niet worden ontvangen in zijn verzoek aan de Commissie tot behandeling van een instemmingsgeschil met de PMR.

LCG WMS 104139 uitspraak d.d. 02-10-2009

Interpretatiegeschil PO - artikel 16 WMS (bevoegdheden GMR)

Enkele jaren na de oprichting van een Stichting ten behoeve van meerdere scholen voor primair onderwijs, heeft het bevoegd gezag in het kader van de ontwikkeling van de organisatie, onder meer voorgesteld om het takenpakket van de schooldirecteur aan te passen en om de verdelings-systematiek van de financiële middelen aan te passen. Volgens de MR van een school betreft het schoolspecifieke aangelegenheden die het bevoegd gezag ter instemming aan de MR had moeten voorleggen. Het bevoegd gezag meent dat het gaat om zaken die van gemeenschappelijk belang zijn als gevolg waarvan de GMR op grond van de WMS van rechtswege treedt in de bevoegdheden van de MR.

De Commissie stelt vast dat het besluit over de wijziging van de directeursfunctie geldt voor alle scholen die vallen onder het bevoegd gezag en derhalve ook gevolgen heeft voor alle scholen en voor de organisatie als geheel. Dit betekent dat er sprake is van een besluit dat van gemeenschappelijk belang is voor alle scholen als bedoeld in artikel 16 lid 1 WMS, zodat de GMR ter zake in de plaats treedt van de MR. Echter, daar waar er binnen de kaders van het genomen besluit nog ruimte is voor nadere invulling van de directietaak op schoolniveau, dient het bevoegd gezag daarover aan de desbetreffende MR-en advies te vragen op grond van artikel 11 aanhef en onder i WMS. Voor wat betreft de toedeling van de middelen aan de scholen zijn partijen het erover eens dat deze toedeling is aangepast en dat de GMR ter zake om advies is gevraagd. Nu het gaat om de bestemming van de middelen en de criteria die worden toegepast bij de verdeling van de middelen over voorzieningen op bovenscholens niveau en op schoolniveau, is er sprake van een aangelegenheid die valt onder artikel 16 lid 2 WMS ten aanzien waarvan niet de MR maar de GMR van rechtswege adviesrecht heeft. De wijze waarop de toegedeelde middelen vervolgens op schoolniveau worden ingezet is een aangelegenheid die valt onder artikel 11 lid b WMS.

Tot slot merkt de Commissie op dat het gegeven dat het gaat om aangelegenheden waarover de GMR geconsulteerd dient te worden, onverlet laat dat het bevoegd gezag de MR-en hierover dient te informeren. Dat volgt uit het informatierecht zoals geregeld in artikel 8 lid 1 WMS.

LCG WMS 104148 uitspraak d.d. 01-10-2009

Interpretatiegeschil VO - artikel 24 lid 1 onder g WMS (termijn voor instemming) en reglementsbeplating

In het medezeggenschapsreglement is opgenomen dat als de GMR niet binnen de afgesproken reactietermijn uitsluitel heeft gegeven of hij al dan niet instemt met het voorgenomen besluit, het voornemen kan worden omgezet in een definitief besluit. Ondanks dat het GMR-reglement ten tijde van het instemmingsverzoek niet gold, doet de Commissie ambtshalve uitspraak over de interpretatie omdat het GMR-reglement een werkingsduur heeft tot 1 augustus 2010. De WMS geeft niet aan of instemming mondeling of schriftelijk gegeven moet worden. Ook is in de WMS niet geregeld of de instemming expliciet gegeven moet worden dan wel ook impliciet gegeven kan worden. De WMS geeft in dit verband aan dat in het reglement in ieder geval wordt geregeld binnen welke termijnen tot instemming of tot onthouding van instemming dient te worden besloten (artikel 24 lid 1 aanhef en onder g). Uit het dwingend karakter van de wet, voortvloeiend uit artikel 2 WMS, en de formuleringen in de WMS dat het bevoegd gezag de voorafgaande instemming behoeft, alsmede dat in het reglement de termijnen worden geregeld binnen welke tot instemming of tot onthouding dient te worden besloten, leidt de Commissie af dat het uitblijven van een reactie van (een geleding van) de (G)MR binnen een in het reglement bepaalde termijn niet aangemerkt kan worden als een besluit tot instemming, ook niet als dat als zodanig in een (G)MR-reglement is opgenomen. Binnen het systeem van de wet past het naar het oordeel van de Commissie wel dat als (een geleding van) de (G)MR is gevraagd binnen een bepaalde termijn met een voorgenomen besluit in te stemmen en dit niet binnen die termijn doet, te veronderstellen dat er dan geen instemming is verleend. Op dat moment kan het bevoegd gezag een instemmingsgeschil voorleggen aan de Commissie, mits over het voornemen overleg heeft plaatsgevonden. Immers, op grond van artikel 31 aanhef en

onder a WMS is de Commissie op verzoek van het bevoegd gezag bevoegd van een zogenoemd instemmingsgeschil kennis te nemen. Aldus kan het bevoegd gezag voorkomen dat het nemen van besluiten door het uitblijven van een reactie op het instemmingsverzoek, onevenredig lang wordt opgehouden.

LCG WMS 104156 uitspraak d.d. 02-07-2009

Instemmingsgeschil SPO - artikel 12 onder f en h WMS (arbeids- en rusttijden en taakbeleid)

De PGMR van drie scholen voor speciaal onderwijs cluster 4 heeft geweigerd in te stemmen met de voorgestelde wijziging van het taakbeleid en de lunchpauzetijd. De PGMR weigerde in te stemmen omdat in het voorstel een aantal categorieën personeelsleden wordt uitgesloten van de mogelijkheid om gebruik te maken van de compensatieregeling die in de CAO PO is vastgelegd. De PGMR stemde ook niet in met het voorstel om te voorzien in een dagelijkse ongestoorde lunchpauze van 15 tot 20 minuten voor het personeel. Omdat de voorgestelde pauzetijd in strijd is met artikel 2.4 lid 3 CAO PO oordeelt de Commissie dat de PGMR in redelijkheid haar instemming aan het voorstel heeft kunnen onthouden.

De voorgestelde uitsluiting van parttimers van gebruikmaking van de compensatieregeling is in strijd met het verbod op het maken van onderscheid naar arbeidsduur (art. 7:648 BW). Als er vanwege de bijzondere leerlingpopulatie al sprake is van een legitiem doel, namelijk maximaal twee leerkrachten per groep, dan is niet gebleken dat dit doel niet door middel van efficiënte verdeling van taken en roostering bereikt kan worden. M.b.t. de voorgestelde uitsluiting van de OOP-ers en de ambulante begeleiders overweegt de Commissie dat niet is onderbouwd dat er onvoldoende werk is om werknemers op weekbasis voor meer uren in te roosteren. Het tweede argument, dat het in het belang van de organisatie is dat de bedoelde werknemers aanwezig zijn als de leerlingen en het lesgevend en behandelende personeel er zijn, kan op zichzelf de uitsluiting niet rechtvaardigen.

De PGMR heeft in redelijkheid tot het onthouden van instemming aan de voorgenomen wijziging van het taakbeleid en de werktijdenregeling kunnen komen en er is geen sprake van zwaarwegende omstandigheden die het voorstel rechtvaardigen.

LCG WMS 104176 uitspraak d.d. 26 juni 2009

Instemmingsgeschil VO - artikel 12 lid 1 onder o WMS (regeling aanstellingsbeleid)

De PMR heeft niet ingestemd met de voorgestelde benoemingsprocedure voor de schoolleiding omdat de MR daarin geen rol van betekenis heeft. Het bevoegd gezag stelt dat de PMR in verband met het adviesrecht van de MR t.a.v. een voorgenomen besluit tot benoeming van de schoolleiding geen zeggenschap heeft over de benoemingsprocedure.

Omdat de voorgestelde procedure geen enkele vorm van participatie van de MR inhoudt, is er volgens de Commissie sprake van een ingrijpende wijziging van de bestaande regeling aan de school. Die wijziging dient met de nodige zorgvuldigheid tot stand te komen. Tot die zorgvuldigheid rekent de Commissie het voeren van reëel overleg met de PMR en een voldoende motivering van het voorstel. Vanwege tijdsdruk was er voor de PMR weinig tijd voor onderzoek en intern beraad en heeft er ook onvoldoende reëel overleg over het voorstel plaatsgevonden.

Ten aanzien van de motivering van het voorstel oordeelt de Commissie dat participatie van de MR in de wervings- en selectieprocedure niet op gespannen voet staat met het adviesrecht van de MR t.a.v. de benoeming van de schoolleider (art. 11 onder h WMS): het betreft twee aangelegenheden die niet op één lijn te brengen zijn. Het voorstel is voorts deels onjuist en niet draagkrachtig gemotiveerd.

De PMR is in redelijkheid tot het onthouden van instemming gekomen en er is geen sprake van bepaalde zwaarwegende omstandigheden die het voorstel rechtvaardigen.

LCG WMS 104123 uitspraak 23 juni 2009

Interpretatiegeschil SVO over begrip onderwijstijd (artikel 13 onder h WMS)

De oudergeleding van de MR (OMR) heeft instemming onthouden aan het voorgestelde lestijdenrooster 2008-2009 omdat daarin de lunchtijd als onderwijstijd werd aangemerkt, vanwege de omvang van de lunchtijd en omdat niet alle daadwerkelijk genoten/gegeven vrije dagen in het voorstel waren opgenomen. Daarop heeft het bevoegd gezag een interpretatiegeschil over het begrip "onderwijstijd" aan de Commissie voorgelegd.

Volgens het bevoegd gezag wordt de lunchtijd benut in het kader van het bijbrengen van sociale vaardigheden aan de leerlingen en het bevorderen van sociale redzaamheid en gezond gedrag. De OMR meent dat de lunchtijd, zoals die op de school wordt ingevuld, niet als onderwijstijd kan worden aangemerkt. Volgens de OMR voegt de school onderwijsinhoudelijk tijdens de lunchtijd niets toe.

De Commissie sluit aan bij de bewoordingen van de brief van de minister en de staatssecretaris van OCW van 7 september 2006 (TK 2005-2006, 27451, nr. 60), in welke brief ten aanzien het gehele voortgezet onderwijs de criteria worden gesteld voor activiteiten ter voldoening aan de urennorm:

1. het moet gaan om begeleid onderwijs, dat wil zeggen dat de leerlingen afdwingbaar aanspraak kunnen maken op begeleiding;
2. het onderwijs moet deel uitmaken van het door de school geplande en voor alle leerlingen van een bepaalde stroom verplichte onderwijsprogramma;
3. het onderwijs moet onder verantwoordelijkheid van een leraar worden verzorgd, die op grond van de wet met die werkzaamheden mag worden belast.

Hieruit volgt naar het oordeel van de Commissie dat in beginsel activiteiten tijdens de lunchtijd kunnen worden gerekend tot de onderwijstijd mits zij voldoen aan voornoemde criteria.

Voor de interpretatie van het begrip 'onderwijstijd' zijn aanvullende eisen van de Onderwijsinspectie, van belang voor de controlefunctie, niet doorslaggevend.

LCG WMS 08.023/104010 uitspraak d.d. 16-04-2009

Interpretatiegeschil VO - artikel 4 lid 3, artikel 21 lid 2 en artikel 2 jo 11 onder h WMS

Vast staat dat de MR en het bevoegd gezag van mening verschillen over enkele bepalingen in het medezeggenschapsreglement. Evenzeer staat echter vast dat het bevoegd gezag het medezeggenschapsreglement niet ter instemming aan de MR heeft voorgelegd. Van een reglementsgeschil is eerst sprake indien het bevoegd gezag niet de vereiste instemming van de MR heeft verkregen nadat het voorstel ter instemming aan de MR is voorgelegd. Nu dit niet heeft plaatsgevonden, en er dus ook geen overleg in de zin van de WMS over het voorstel is gevoerd, is het geschil op dit onderdeel niet ontvankelijk.

De medezeggenschap is als volgt vormgegeven: iedere school heeft een MR. Daarboven bevinden zich drie platforms, één voor elke geleding. Uit en door de leden van de platforms worden de leden van de GMR gekozen. Aldus wordt het actief kiesrecht van de MR-leden vervangen door dit van hun vertegenwoordiger in het platform. Gelet op het uit artikel 2 WMS voortvloeiende dwingende karakter van de bepalingen van de WMS, oordeelt de Commissie deze beperking van het actief kiesrecht van de MR-leden in strijd met artikel 4 lid 3 WMS.

Ten aanzien van de medezeggenschapsdocumenten bepaalt artikel 21 lid 2 WMS dat het bevoegd gezag het medezeggenschapsstatuut als voorstel aan de GMR of bij het ontbreken daarvan aan de MR ter instemming voorlegt. Het bevoegd gezag heeft voor zijn scholen een GMR ingesteld. In dat geval komt aan de afzonderlijke MR'en geen bevoegdheid meer toe ten aanzien van het medezeggenschapsstatuut.

Artikel 11 onder h WMS bepaalt dat aan de MR adviesbevoegdheid toekomt met betrekking tot aanstelling en ontslag van de schoolleiding. In het MR-reglement is bepaald dat de MR over adviesbevoegdheid beschikt met betrekking tot benoeming en ontslag van de schoolleiding, met uitzondering van de eindverantwoordelijke schoolleider. Voor het voortgezet onderwijs wordt onder

schoolleiding verstaan: de rector, de directeur of de leden van de centrale directie, bedoeld in de WVO, alsmede de conrectoren en de adjunct-directeuren (art. 1 WMS). De Commissie vermag niet in te zien dat de eindverantwoordelijke schoolleider buiten het begrip "schoolleiding" als genoemd in artikel 11 onder h WMS zou vallen. Dientengevolge komt de MR terzake het bijzondere adviesrecht als bedoeld in de WMS toe.

LCG WMS 08.030 / 104011 uitspraak d.d.01-04-2009

Interpretatiegeschil PO - artikel 13 onder g WMS (vaststelling schoolgids)

Geschil over de betekenis van het instemmingrecht van de oudergeleding van de MR (OMR) ten aanzien van de vaststelling van de schoolgids.

De MR heeft een tekst voor de schoolgids aangeleverd die melding maakt van een rolverdeling tussen het bevoegd gezag en de MR waar het bevoegd gezag het niet mee eens is. Het bevoegd gezag nam de tekst niet op in de schoolgids en meent dat het daartoe gerechtigd was omdat het eindverantwoordelijk is voor de inhoud van de schoolgids. Het bevoegd gezag verzoekt de Commissie uitspraak te doen over de interpretatie van artikel 13 onder g WMS.

De OMR stelt dat er geen sprake is van een interpretatiegeschil maar van een instemmingsgeschil. De OMR heeft haar instemming onthouden aan dat deel van de schoolgids waarin de informatie over de MR zou komen te staan.

De Commissie overweegt dat het voorstel dat aan de MR is voorgelegd en waarmee is ingestemd niet de complete schoolgids behelst want het stukje tekst over de MR moest nog ingevuld worden. Nu de WMS spreekt over de aangelegenheid 'vaststelling van de schoolgids' en daarbij geen beperking noemt, gaat het om het vaststellen van de gehele schoolgids. Op grond van artikel 13 onder g WMS dient het bevoegd gezag dan ook een voorstel met betrekking tot de volledige schoolgids ter instemming aan de oudergeleding voor te leggen. Als de oudergeleding vervolgens niet instemt met dit volbrachte voorstel van het bevoegd gezag, kan het bevoegd gezag, indien het zijn voorstel wenst te handhaven, een instemmingsgeschil aan de Commissie voorleggen. In dat instemmingsgeschil kan de onthouding van de instemming van de oudergeleding door de Commissie beoordeeld worden. Door niet een volledig voorstel met betrekking tot de schoolgids ter instemming aan de MR voor te leggen, heeft het bevoegd gezag geen juiste toepassing gegeven aan artikel 13 aanhef en onder g WMS.

LCG WMS 08.027 / 103987 uitspraak d.d. 11-03-2009

Interpretatiegeschil VO - artikel 16 lid 1 WMS (aangelegenheden van gemeenschappelijk belang)

Geschil over de vraag of bepaalde besluiten van een door het bevoegd gezag vastgesteld Masterplan, handelend over de herschikking van het onderwijsaanbod, te beschouwen zijn als een aangelegenheid van gemeenschappelijk belang als genoemd in artikel 16 lid 1 Wet medezeggenschap op scholen (WMS). Een van de besluiten betreft de fusie tussen twee van de onder het bevoegd gezag ressorterende scholen, waaronder de school van deze MR. De MR stelt zich op het standpunt dat het Masterplan een kaderstellend plan is dat nog nadere uitwerking behoeft waarvoor de MR en niet de GMR bevoegd is. Het bevoegd gezag stelt dat de besluiten in het Masterplan niet los van elkaar kunnen worden gezien en van gemeenschappelijk belang zijn voor alle, althans de meerderheid van de scholen. De Commissie overweegt dat het bevoegd gezag met de in het Masterplan opgenomen besluiten beoogt de gevolgen van de regionale demografische ontwikkelingen voor de scholen te ondervangen. De besluiten hebben gevolgen voor het onderwijsaanbod van vijf van de zes onder het bevoegd gezag ressorterende scholen. Het besluit tot fusie dient te worden beschouwd als een structuurbepalend onderdeel van het integrale plan. Dit geldt eveneens voor de besluiten over de herschikking van het onderwijsaanbod op de verschillende scholen. Deze herschikking maakt als zelfstandig en dragend onderwerp deel uit van het Masterplan. Het Masterplan bevat derhalve een complex van besluiten met gevolgen voor alle, althans de meerderheid van de betrokken scholen.

LCG WMS 08.026 / 103984 uitspraak d.d. 11-03-2009

Instemmingsgeschil VO vaststelling formatieplan (artikel 12 lid 1 onder h WMS)

In het jaar 2007 is het taakbeleid 2007-2008 vastgesteld. In het schooljaar 2007-2008 heeft een projectgroep taakbeleid enkele voorstellen tot optimalisering van de regeling gedaan, welke zijn overgenomen door het bevoegd gezag. Daarbij zijn enkele aanvullende wijzigingsvoorstellen gedaan, vanuit gevoelde noodzaak te bezuinigen. Het bevoegd gezag en de PMR werden het niet eens over de wijzigingsvoorstellen hetgeen er toe heeft geleid dat de werkgever zijn voorstellen heeft ingetrokken. Hij heeft daarbij aangekondigd het geldende taakbeleid naar de letter te zullen uitvoeren. De PMR heeft vervolgens meegedeeld niet in te kunnen stemmen met het voorgestelde formatieplan. Het bevoegd gezag heeft daarop een instemmingsgeschil met de PMR aan de Commissie voorgelegd. De Commissie overweegt dat de vaststelling of wijziging van de samenstelling van de formatie wordt vastgelegd in het jaarlijks vast te stellen formatieplan. Gebleken is dat na de intrekking van het voorstel tot wijziging van het taakbeleid, tussen partijen geen inhoudelijk overleg over het aangepaste formatieplan heeft plaatsgevonden. Over de gedane voorstellen tot aanpassing van het taakbeleid noch over de uitwerking van de nieuwe strikte toepassing van het taakbeleid is herleidbare adequate informatie terug te vinden in het formatieplan. In het formatieplan is voorts geen informatie over beleidsvoornemens van het bevoegd gezag te vinden noch over de financiële situatie van de school. Het door het bevoegd gezag voorgestelde formatieplan kent slechts enkele algemene uitgangspunten en hoofdlijnen met daarbij een overzicht van de besteding van de beschikbare formatie per categorie personeel. Van een kenbare vertaalslag van het taakbeleid of algemeen beleid in het formatieplan, is geen sprake. Derhalve heeft de PMR uit het voorgestelde formatieplan niet kunnen opmaken of en zo ja welke verandering in het taakbeleid is opgetreden noch wat de strikte toepassing van het taakbeleid zoals door het bevoegd gezag is aangekondigd, inhoudt. Hiermee voldoet het formatieplan niet aan de daaraan redelijkerwijze te stellen eis van een kenbare motivering. Onder deze omstandigheden heeft de PMR in redelijkheid tot het onthouden van instemming aan het voorgestelde formatieplan 2008-2009 kunnen komen.

08.021 uitspraak d.d. 07-01-2009

Interpretatiegeschil PO - artikel 12 lid 1 onder b WMS dan wel artikel 11 onder i (harmonisatie functiehuis), artikel 11 onder h WMS (ontslag van de directeur) en artikel 28 lid 2 WMS (vergoeding van de kosten)

Tussen het bevoegd gezag en twee MR-en bestaat verschil van mening over de vraag of de harmonisatie van het functiehuis een aangelegenheid is die voor medezeggenschap van de beide betrokken MR-en dan wel de GMR in aanmerking komt en zo ja onder welke bevoegdheid. Tevens is de Commissie gevraagd of de MR adviesrecht toekwam ten aanzien van het ontslag van de directeur, als gevolg van de voorgenomen harmonisatie. Ten slotte vroegen de MR-en een oordeel over de redelijkheid van hun verzoek om vergoeding van kosten voor bijstand.

De Commissie acht het voorstel tot harmonisatie van het functiehuis van gemeenschappelijk belang voor alle onder het bevoegd gezag vallende scholen en daarom in de GMR thuishoren. Oogmerk van dit voorstel is immers dat in de toekomst aan elke school een eigen directeur als aanspreekpunt verbonden zal zijn. Voor wat betreft zijn gevolgen dient het voorstel te worden voorgelegd aan elke MR van een afzonderlijke school die van dit voorstel direct gevolgen ondervindt. In dit geval raakt het voorstel twee scholen in de samenstelling van hun formatie zodat de personeelsgeledingen van de beide MR-en (artikel 12 lid 1 onder b WMS) instemmingsrecht hadden. Schorsing van de directeur valt niet onder het adviesrecht van de MR. Omdat het bevoegd gezag een formeel ontslagbesluit heeft genomen, kwam de MR-en het adviesrecht toe op basis van artikel 11 aanhef en onder h WMS. De geheimhoudingsplicht die het bevoegd gezag op zich had genomen, staat daaraan niet in de weg.

Door de faciliteitenregeling voor MR-leden te willen regelen in het medezeggenschapsreglement en niet in het medezeggenschapsstatuut, heeft het bevoegd gezag de WMS niet juist geïnterpreteerd en nagelaten uitvoering te geven aan artikel 22 aanhef en onder e jo artikel 28 lid 2 WMS.

Colofon

Uitgave Stichting *Onderwijsgeschillen*

Vormgeving: Grafisch Team Digipage BV, Leidschendam

Druk: Drukkerij A-twee, Waddinxveen

© Copywrite

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van Stichting *Onderwijsgeschillen*.

